

Ukrajina: ruská koloniální výprava urychluje kurz ke světové válce

Peking na straně Moskvy. Washington revitalizuje NATO. Evropská hlavní města reagují rozptýleně, navzdory zdání jednoty. Jen mezinárodní pracující třída, včetně té v Rusku a především té v Ukrajině, dokáže vzdorovat ruské invazi tím, že se vybaví vlastními politickými zbraněmi, postaví se oběma státům v konfliktu a bude bojovat proti systému založenému na vykořisťování a útlaku.

1) Hrozba moskevského diktátora se naplnila. Černokošilácká ruská armáda se vydala na koloniální výpravu proti Ukrajině, které již předtím amputovala části východních provincií Doněck a Luhansk, z nichž udělala de facto protektoráty, a jednoduše a rovnou anektovala Krymský poloostrov. Ukrajinská armáda nemá prostředky nebo vůli okupující armádě dlouhodobě čelit. Exekutiva v Kyjevě vyzvala k všeobecnému ozbrojení obyvatel, aby se křehkost a slabost jejích ozbrojených sil kompenzovala. Požadavek ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského směřovaný Vladimíru Putinovi na zahájení přímých jednání bez jakýchkoli předchozích podmínek pouze dva dny po zahájení bojů vypovídá o neefektivitě kyjevských ozbrojených sil výmluvně. Vyhlídka kapitulace ukrajinského státu se zdá být velmi konkrétní.

Bezprostřední hlavní cíl Moskvy, vytvoření loutkového státu, který by posunul východní hranice někdejšího stalinistického impéria k západu, může být na dosah. Faktická anexe Běloruska, jehož exekutiva byla vážně podkopána demokratickým hnutím a stávkami v roce 2020 a 2021, je součástí téhož plánu. Ukrajinskou výpravou Putin cílí rovněž na Azovské moře, které je strategicky nezbytné pro vojenské loďstvo jeho země, jeho totální kontrola by zrušila tlak na Sevastopol a dala by Rusku úplnou kontrolu nad přístupem k Černému moři a skrze něj

ke Středozemnímu. A nezapomínejme na propojení Kaspického moře s Černým mořem skrze Volžsko-donský průplav. Jde o součást dlouhodobého moskevského plánu vyjádřeného ve válkách v Moldavě v roce 1991 (podporou separatistů v Podněstří), Čečně v roce 1994, Gruzii v roce 2008 (uznání suverenity Abcházie a Osetie Ruskem), Krymu (anexe v roce 2014), Náhorního Karabachu v roce 2020 (takzvané mírové síly) a Kazachstánu na začátku roku 2022.¹ Zastaví se Moskva? Nic není méně jisté.

Není nemožné, že ruský kolonialistický projekt později nezacílí na baltské státy. Rusko vlastní enklávu Kaliningrad, oblast umístěnou mezi Polskem a Litvou, ale geograficky izolovanou od zbytku Ruska. Právě tady je hlavní základna ruské baltské flotily. Moskva by se tedy ke Kaliningradu mohla pokusit otevřít silou pozemní koridor. Ukázat svůj vliv v Baltském moři, klíčovém terénu mezinárodního obchodu, v jehož hlubinách leží potrubí Nord Stream 2, je pro moskevského despota stěžejní. Baltské moře je pro ruskou stranu trnem v oku zejména po vytvoření Británií vedené formace Joint Expeditionary Force (JEF) v roce 2015. Formace zahrnovala Dánsko, Nizozemsko, baltské státy a Norsko, v roce 2017 se přidalo Švédsko a Finsko, o čtyři roky později Island. Vzestupem JEF byla v této oblasti potvrzena a posílena rozhodující geostrategická role

1 Prohlášení „Kazachstán: demokratické hnutí stojí na ramenou povstaleckého hnutí pracující třídy“ (Bulletin KPK/MC číslo 21), v angličtině:

<https://mouvement-communiste.com/documents/MC/Leaflets/BLT2201ENvF.pdf>

Spojeného království. Díky nepopíratelné ofenzivní schopnosti svých hlavních armád je tato vojenská aliance v oblasti zásadním doplňkem sil NATO. V předehře invaze do Ukrajiny přitom zaujala formace JEF k Moskvě nejagresivnější postoj. Žádná ze zemí JEF není, stejně jako Spojené státy, nijak zvlášť obchodně závislá na Rusku. Stojí za zaznamenání, že Rusko odsoudilo švédskou remilitarizaci Gotlandu, strategického ostrova uprostřed Baltského moře.

2) Moskevská anexe východní Ukrajiny dovolila Washingtonu dokončit obrat v zahraniční politice zahájený prezidentem Bidenem po izolacionistické Trumpově éře. Nová geostrategická doktrína Washingtonu má ve svém centru kontrolu čínského imperiálního expanzionismu. Peking se nijak netají svou touhou anektovat, po dokončení anexe Hongkongu, Tchaj-wan. Americký imperialismus je v procesu konsolidace hlavního čela svých spojenců pro případ velkého konfliktu s Čínou v Jihočínském moři. Prvním a nejvýznamnějším krokem bylo zformování vojenské aliance AUKUS (akronym pro Austrálii, Spojené království a Spojené státy) v polovině září 2021. Pakt mezi těmito třemi státy má podporu Japonska a Jižní Koreje, plus Indie, ačkoli v jejím případě je podpora slabší. Indie se spolu s Japonskem, Austrálií a Spojenými státy podílí na struktuře zvané Quadrilateral Security Dialogue. Pokud jde o alianci NATO, kterou Emmanuel Macron v listopadu 2021 předčasně nazval „mrtvým mozkiem“, ta vyšla díky ruské výpravě na Ukrajinu na svých východoevropských hranicích posílená. NATO významně zesílila svou přítomnost v baltských státech, v Polsku a Rumunsku.

3) Evropská unie odhalila své obvyklé linie zlomu, které jí brání vystupovat jako jednotná entita, navzdory počínající „jednotné zahraniční politice“ směrem k Ukrajině. Pod tlakem Spojených států muselo Německo, se svými úzkými vztahy s Ruskem (je největším odběratelem ruského zemního plynu, druhým největším vývozcem do Ruska po Číně, na ruském uhlí částečně závisí jeho výroba elektřiny), zmrazit start plynovodu Nord Stream 2 společnosti Gazprom přes Baltské moře. Své dovozy ruského zemního plynu však Berlín, stejně jako všechny

ostatní evropské země, nezastavil. Ani své dovozy do Ruska. Výměnou Putin ujistil evropské zákazníky Gazpromu, že dodávky budou pokračovat bez nesnází... za podmínky, že zákaznické země vytrvají v blokování ukrajinského členství v NATO a v zasílání ofenzivních zbraní (bojové letouny, protiletadlové střely atd.). Jako mocný přesvědčovací nástroj Gazprom v listopadu 2021 snížil dodávky do Evropy o třetinu. V únoru 2022 představovaly ruské dodávky plynu do Evropy méně než dvě miliardy kubických metrů, rok předtím to přitom byly 3,2 kubických metrů. A volba útoku na Ukrajinu nebyla načasována náhodou, v zimě jsou zásoby nejnižší. Síla uzavřených kohoutků s plynem západní sankce uvalené na ruské zájmy omezila. Jejich dopady jsou „minimální“, říká agentura Reuters. To neplatí pro vyloučení ruských bankovních institucí ze Swift, bezpečnostního systému pro výměnu finančních informací, která je nepostradatelná pro provádění mezinárodních plateb. Moskva se na válku úzkostlivě připravovala, její rezervní měna dosáhla 640 miliard dolarů. Ruská centrální banka rovněž začala v roce 2014 vytvářet vlastní mezinárodní systém platebních karet Mir. Mohou být používány v Abcházii, Arménii, Bělorusku, Kazachstánu, Kyrgyzstánu, Jižní Osetii, Uzbekistánu a Turecku. Tuto iniciativu doprovázelo v tomtéž roce vytvoření platební sítě nazvané System for Transfer of Financial Messages (podle ruského názvu se označuje zkratkou SPSF). Do roku 2021 se jeho členy stalo více než 400 finančních institucí včetně Deutsche Bank, Société Générale a UniCredit. Systém pokrývá zhruba jednu pětinu ruských transakcí. A pokud by ruské banky byly odpojeny od SWIFT, mohly by se spoléhat na čínský přeshraniční mezibankovní systém Cips (Chinese Cross-Border Inter-Bank Payments System), jehož uživatelé pocházejí z více než stovky zemí a který spravuje Lidová banka Číny, čínská centrální banka. Pokud by byly ruské finanční transakce a obchody bržděny vyloučením ze Swift, mohly by pokračovat skrze sofistikované barterové systémy organizované třetími stranami, primárně obchodníky s nerostnými surovinami. Dvě největší světové skupiny obchodujícími s nerostnými a zemědělskými zdroji, švýcarské firmy Glencore a Trafigura, mají dobře etablované vztahy s ruskými

producenty nerostných surovin i s oligarchy, kteří jsou moskevskému režimu nejbližší, včetně Olega Děripasky. Ten je šéfem světového lídra v produkci hliníku Rusal a osobně se podílel na zvolení Trumpa americkým prezidentem.

Evropské země neplánují své uhlovodíkové importy z Ruska nějak zvlášť redukovat nebo penalizovat. Experti proto soudí, že osud projektu Nord Stream 2 má daleko k tomu, aby ztroskotal. Plynovod je kontrolovaný Gazpromem, byl však zhusta financovaný hlavními evropskými energetickými skupinami, francouzskou společností Engie, firmou Royal Dutch Shell, rakouskou firmou OMV, německými společnostmi E.ON, Uniper, Wintershall a BASF. Je bez debat, že tito giganti svého sektoru a jejich státy nechtějí být svědky toho, že se jejich investice ztratí v dýmu.

4) „Státní pacifismus“ založený na chránění vlastních zájmů jako zákazníka a exportéra nepředstavuje jen Německo. Rovněž Itálie Maria Draghiho je jedním z Putinových nejměkčích kritiků, především kvůli své silné závislosti na ruském zemním plynu. Vládní většina, která podporuje někdejšího šéfa Evropské centrální banky, se většinou skládá ze stran přátelských moskevskému diktátoru: Hnutí pěti hvězd; Liga premiéra Salviniho; Forza Italia Berlusconiho, osobního přítele ruského řezníka; mini-strana LEU vzešlá z Italské komunistické strany; „levicové“ křídlo Demokratické strany, založené Romanem Prodim a Massimo D'Alemou. O některých z těchto stran panuje podezření, že dostávají hodně peněz z Ruska. Pozice srovnatelné s Itálií zaujalo Maďarsko Viktora Orbána. Polsko Jarosława Kaczyńského, původně seřazené na straně Itálie a Maďarska, pozici změnilo, požaduje exemplární sankce proti Rusku a přibližuje se Pobaltským státům. Francie se pokusila o update gaullistické politiky diplomatické autonomie vis-à-vis dvěma blokům. A byla to ztráta času: Putin si povodil francouzského prezidenta nekonečnými telefonními hovory, dal mu iluzi, že francouzská diplomacie hraje vůdčí geostrategickou úlohu.

2 Viz Krize politického liberalismu, Mouvement Communiste/Kolektivně proti kapitálu:

Výsledek? Paříž utrpěla třetí velký neúspěch v několika měsících, po vyloučení z AUKUS a po ohlášeném stáhnutí se z Mali. Po těchto porážkách se Macronovy šance na vytvoření evropské obrany vystavěné kolem francouzské armády rozplývají.

5) Jako Putinova pátá kolona vystupují, se svými opatrníckými voláními po míru a neupřímnými odsouzeními invaze do Ukrajiny, mezinárodní stoupenci suverenismu a plebiscitární demokracie,² kteří více nebo méně explicitně prisuzují vinu za válku agresivitě NATO. Zpátky se drží, aby neurazili své ruské ochránce, britští konzervativní oponenti Borise Johnsona a přátelé Nigela Farageho, fašisté z Fratelli d'Italia, Salviniho Liga, Hnutí pěti hvězd, Vlaams Belang, Rassemblement National Marine Le Penové, Reconquête! Érica Zemmoura, španělská strana Vox atd. Tyto strany, obecně považované za krajně pravicové, svou analýzu sdílejí se stoupenci plebiscitárního suverenismu levice, jako je France Insoumise ve Francii, Rifondazione a Potere al Popolo v Itálii, stalinistická PTB v Belgii a stalinistická KKE v Řecku, Die Linke v Německu a Jeremy Corbyn a koalice Stop the War v Británii. Tito Putinovi přátelé však vždy zapominají volat též po rozpuštění Organizace Smlouvy o kolektivní bezpečnosti (Collective Security Treaty Organisation; CSTO), toto „ruské NATO“ je potomkem Varšavské smlouvy, sdružuje Arménii, Bělorusko, Kazachstán, Kyrgyzstán, Tádžikistán, ve jeho středu je samozřejmě Rusko. Tato aliance intervenovala na začátku roku 2022 v Kazachstánu, aby tam utopila v krvi pokus o proletářské povstání. Stalinisté, maoisté, trockisté, kteří jsou tím čím oním způsobem nostalgičtí po ruském „dělnickém státu“, se tak zase jednou setkávají na straně moskevského kolonialismu.

6) Tím, že se de facto spolupodepsala pod ruskou koloniální výpravu do Ukrajiny, tak jako to krátce předtím udělala v Kazachstánu, Čína své napojení na Rusko posílila. Ve Společném prohlášení Ruské federace a Čínské lidové republiky o mezinárodních vztazích a udržitelném rozvoji v nové éře, podepsaném v čínském hlavním městě 4.

<http://mouvement-communiste.com/documents/MC/WorkDocuments/DT10%20Krize%20politick%C3%A9ho%20liberalismuCZvF.pdf>

února 2022 Vladimírem Putinem a Si-Tiň Pchingem, se uvádí: „*Obě strany znovu potvrzují, že nové mezistátní vztahy mezi Ruskem a Čínou jsou nadřazené politickým a vojenským aliancím z dob studené války. Přátelství mezi těmito dvěma státy nemá hranice, neexistují žádné 'zakázané' oblasti spolupráce.*“ Překlad: Součástí plánů je vojenská aliance mezi těmito dvěma státy. Si-Tiň Pching získal očekávaný Putinův souhlas se svým plánem na anexi Tchaj-wanu: „*Ruská strana znovu ujišťuje o své podpoře principu jediné Číny, potvrzuje, že Tchaj-wan je nezcizitelnou součástí Číny, a staví se proti nezávislosti Tchaj-wanu v jakékoli podobě.*“ A Putin naopak dostal zelenou pro okupaci Ukrajiny: „*Strany se staví proti dalšímu rozšiřování NATO (...) Rusko a Čína se staví proti pokusům vnějších sil podkopat bezpečnost a stabilitu ve společných přilehlých oblastech, hodlají se bránit proti vměšování vnějších sil do vnitřních věcí suverénních zemí, ať se odehrává pod jakoukoli záminkou, staví se proti barevným revolucím a posilují spolupráci ve výše uvedených oblastech.*“

Zatímco si Peking notuje svou mantru o nevměšování se do záležitostí třetích zemí, ohrazuje se proti označení „invaze“ pro popis agrese v Ukrajině a oponuje sankcím proti Moskvě. Putinova návštěva v Pekingu při olympijských hrách zkraje února 2022 byla doprovázena podpisem pětadvacetiletého kontraktu pro ruskou firmu Gazprom na dodávky dodatečných 10 miliard metrů krychlových zemního plynu do Číny ročně. Čína je přitom se spotřebou 331 miliard kubíků největším konzumentem zemního plynu na světě. Únorový kontrakt navazuje na smlouvu z roku 2014 na 38 miliard kubíků ročně, které Gazprom exportuje svým plynovodem Síla Sibíře. Gazprom je v současnosti třetím největším dodavatelem zemního plynu do Číny a jeho deklarovaným cílem je zvýšit transport až na 50 miliard kubíků ročně. Rusko se též snaží významně rozšířit své dodávky ropy do Číny. Společnost Rosneft se zavázala zvýšit dodávku černého zlata skrze Kazachstán o 200 tisíc barelů denně, čímž by se dostala na milion dvě stě tisíc barelů za den. Rusko

je momentálně po Saudské Arábii druhým největším dodavatelem ropy do Číny.

Kromě těchto ekonomických důvodů spoléhá Peking na Moskvu ve svém plánu na anexi Tchaj-wanu. Jen to stačilo Číně, aby odepsala Ukrajinu, s níž jí pojí silné obchodní vztahy. Jenže bilaterální obchod za 15 miliard dolarů ročně a kyjevská neoficiální účast na čínské iniciativě Belt and Road (Nová Hedvábná stezka) nevyváží geostrategické ohledy a přístup k ruským zdrojům energie a dalších surovin.

Že je úplně v jednom šiku s Putinem, však Si-Tiň Pching ukázat nechce, aby se pokusil zachovat normalizované vztahy se zeměmi Evropské unie, vedenými Německem. Obzvlášť velký zájem má Čína na tom, aby Evropská unie přijala zahraniční politiku odlišnou od americké, to by se mohlo ukázat užitečné ohledně jejích plánů s Tchaj-wanem.

7) Po tomto krátkém a určitě ne vyčerpávajícím přehledu sil, které události ovlivňují, je zřejmé, že Ukrajina nemůže od „západních přátel“ a „mezinárodního společenství“ očekávat mnoho. Ruské okupační síly nebudou zastaveny jednotkami NATO a anexe východního regionu je téměř jistá. Řezničina páchána ruským bajonetem a silovou diplomacií dosáhla významného bodu. Čína upevňuje svou alianci s Ruskem. Ruský strašák prospívá i Spojeným státům, které tak mají prostor reorganizovat své globální sféru vlivu. NATO prochází „znovuzrozením“ a nepřímo zahrnuje i JEF. Evropská obrana je v agonii ještě předtím, než stihá vzniknout, a nejednota Evropské unie trvá. Nutkání stigmatizovat pouze Moskvu je po nedávných Putinových výpravách v Sýrii, Libyi a subsaharské Africe silné. Ruská agresivita je následkem trvajících slabosti Ruska po rozpadu stalinistického imperialismu v roce 1991. Moskva pozbývá jakékoli možnosti impérium srovnatelné se Stalinovým obnovit. Její současný kapitalistický vývoj je v zásadě založený na vývozu ropy, plynu a nerostných surovin. Ruská geopolitická „moc“ spočívá výlučně na jejích opakovaných vojenských angažmá. Výpravu do Ukrajiny a posilování diplomatických a

vojenských svazků s Čínou je možné vysvětlit právě touto optikou.

Není to však tak, že by Rusko bylo válečným monstrem, které ohrožuje světový mír. Závod směrem ke světové válce byl již totiž odstartován několika čelními světovými zeměmi, včetně těch, které se chlubí vizitkou „mírumilovné“. Je to prosté, Rusko táhne jako první, aby překonalo své strukturální slabiny.

Válka na Ukrajině nemá bezprostřední ekonomickou „racionalitu“. Je to však přímý, i když opožděný produkt rozpadu stalinistického impéria a jeho systému politické a ekonomické nadvlády.

Rusko se propadlo do pozice země, která je schopna kolonialistických vojenských tažení, ale ohledně kapitalistické akumulace je druhého řádu – a to je základnou válečnických aktivit moskevského režimu.

8) V tomto rámci zůstává pro komunisty klíčové, že proletariát je podroben skutečnému bombardování agresivní vlasteneckou propagandou. Ona propaganda, prozatím, posiluje Putina, v průzkumu veřejného mínění nezávislého institutu Levada Centre zveřejněného 18. února, těsně před výpravou do Ukrajiny, obdržel 69 procent pozitivních hlasů. Exekutiva v Kyjevě si pak připsala kredit popularity výzvou obyvatelstvu, aby se ozbrojilo a bránilo. Těsně před válkou dosáhl prezident Volodymyr Zelenskij pouze na 25 procent příznivých hodnocení, průzkum mezi obyvateli Ukrajiny dělal Mezinárodní institut sociologie v Kyjevě mezi 5. a 13. únorem, na druhém místě v něm těsně následoval Zelenského předchůdce čokoládový magnát Petro Porošenko, který v roce 2014 podepsal Minskou dohodu s Ruskem a jeho loutkami z Doněcku a Luhansku, která uznávala „autonomii“ oněch dvou východních provincií okupovaných Putinovými žoldáky.

Válkou a Národem se přitom mávalo již nedávno, při „boji proti pandemii“,³ předtím v „boji proti terorismu“. Chudí lidé jsou vyzýváni, aby se postavili na stranu svých národních vládnoucích tříd, jsou vybízeni, aby se rozpustili v národní jednotě a aby zítra umírali, na frontě nebo pod bombardováním. Ukrajinská populace už to zakouší, stejně jako populace mnoha zemí v občanských válkách, v Africe, na Středním i Dálném východu. Běloruská populace je nyní pod dlouhodobou okupací Putinovy černokošilácké armády. Obyvatelstvo Kazachstánu žije ve strachu, že se obrněné jednotky moskevského despoty vrátí, aby místním silám asistovaly při represích. Obyvatelstvo Sahelu platí vysokou cenu za asymetrické války rozpoutané islamisty a evropskými mocnostmi, především Francií. A seznam je ještě delší. Proletáři celého světa, kteří nejsou válkou postiženi přímo, mezitím platí svou daň rostoucími cenami energií a obilí. Je důležité myslet na to, že sama Ukrajina představuje 13 procent světového exportu pšenice.

9) Definovat proletářskou politiku v kontextu tak nepřátelském třídnímu boji, jako je válka, je složitý úkol. Je však potřeba, aby se na debaty o této otázce s nejpokročilejšími částmi vykořisťované třídy komunisté odteď připravovali. Naše pozice jsou přitom známé. Pracující nemají vlast, nebrání hranice žádného druhu, bojují v první řadě proti vlastní buržoazii a všem imperialistickým a kolonialistickým politikám anexí. Pracující cílí na sbratřování mezi proletáři v uniformách z nepřátelských táborů, v jejich hledáčku je změna imperialistických válek v třídní. Tyto hlavní body revoluční politiky nezávislé hnutí pracujících odhodlaně rozpracovávalo a sledovalo od svého vzniku. Bezvýhradně je brání Komunistický manifest. V konkrétní situaci současné války v Ukrajině odkazují k několika úvahám:

9.1) Boj proti válce není bojem za mír kapitálu. Pokud není jejich podoba negativní sama o sobě, prosazují pacifistická hnutí jako svůj cíl obranu

3 Viz Dynamika státního kapitalismu, imperialistická konkurence a podmínky pracující třídy po zdravotní krizi, Mouvement Communiste/Kolektivně proti kapitálu, v angličtině:

https://mouvement-communiste.com/documents/MC/Booklets/BR7_Economie%20et%20CovidENvF%20Site.pdf

pořádku, který předcházal konfliktu. Tyto cíle nejsou s cíli mezinárodní třídy bez vlasti, jejíž aspirací je odstranit svět kapitálu se všemi jeho hranicemi, slučitelné. S podněcovateli válek bychom však neměli bojovníky za mír zaměňovat. „*Socialisté vždycky odsuzovali války mezi národy jako něco barbarského a nelidského. Avšak naše stanovisko k válce je zásadně jiné než stanovisko buržoazních pacifistů (stoupenců a hlasatelů míru) a anarchistů. Od buržoazních pacifistů se lišíme tím, že si uvědomujeme nevyhnutelnou souvislost válek s bojem tříd uvnitř země, že si uvědomujeme nemožnost skoncovat s válkami bez odstranění tříd a vybudování socialismu, ale také tím, že plně uznáváme oprávněnost, pokrokovost a nevyhnutelnost občanských válek, tj. válek utlačované třídy proti třídě utlačující, otroků proti otrokářům, nevolníků proti statkářům, námezdních dělníků proti buržoazii... Marxismus není pacifismus. Je nutné bojovat, aby válka co nejdříve skončila. Požadavek 'míru' však dostává proletářský smysl teprve tehdy, je-li spojován s výzvou k revolučnímu boji. Bez řady revolucí je takzvaný demokratický mír šosáckou utopií,*“ napsal Lenin v roce 1915 v textu Socialismus a válka.⁴

A znovu: „*Maloburžoazní hledisko se liší od buržoazního (přímé ospravedlnování války, přímá 'obrana vlasti', tj. obrana 'zájmů' vlastních kapitalistů, obrana jejich 'práv' na anexe) tím, že příslušník maloburžoazie se zříká 'anexí, 'odsuzuje' imperialismus a 'žádá' od buržoazie, aby přestala být imperialistickou a přitom nevybočovala z rámce mezinárodních imperialistických svazků a kapitalistického hospodářského zřízení. Tím, že se příslušník maloburžoazie omezuje na toto nevinné, neškodné a prázdné žvanění, jde ve skutečnosti jen bezmocně za buržoazií, v leccčems slovy 'sympatizuje' s proletariátem, ale ve skutečnosti zůstává závislý na buržoazii, nemůže nebo nechce pochopit cestu, která vede ke svržení kapitalistického jářma a*

kteřá jediná může zbavit lidstvo imperialismu,“ zdůrazňoval Lenin v dubnu 1917 v článku v Pravdě nazvaném Louisblankovština.⁵

Dělnická kritika buržoazního pacifismu se vrací ke zpochybnění, na základě důkazů, iluze univerzálního míru trhů a zboží. Tuto kritiku musejí revolucionáři vnášet a vést uvnitř pacifistických hnutí. „*Nálada mas pro mír je častokrát projevem klíčícího protestu, rozhořčení a poznání reakčnosti války. Využít tuto náladu je povinností všech sociálních demokratů. Sociální demokraté se velmi aktivně zúčastní každého hnutí a každé takové demonstrace, ale nebudou klamat lid tvrzením, že mír mezi nynějšími vládami a vládnoucími třídami, mír bez anexí, bez utlačování národů, bez drancování a bez zárodku nových válek je myslitelný bez revolučního hnutí,*“ píše Lenin.⁶

Racionalita zbožní směny, diktatury kapitálu, není protilátkou válce, válka je naopak pokračováním konkurence mezi individuálními kapitály a mezi státy, které je reprezentují, na válečném poli. Uvědoměli proletáři nemají nic společného s hranicemi, které jsou funkční pouze ve společnostech rozdělených na vládnoucí třídy a utlačované a vykořisťované. Otázka obrany této nebo oné hraniční čáry tedy není na místě. Ani otázka obrany utlačovaných národů nebo kultur.

9.2) Boj proti anexím je nicméně neodlučitelným důsledkem jakékoli proletářské akce proti válce. Útlak obyvatelstva okupující mocností škodí vzniku a vývoji třídního boje, protože značně přispívá politické jednotě mezi vykořisťovanými a buržoazií, které patří k populaci podrobené zahraniční vojenské okupaci. Národní jednota se vždy promítá do nepřátelství těch, které sešikovala, k proletářům okupující země. „*Abychom byli s to uskutečnit socialistickou revoluci a svrhnout buržoazii, musejí se dělníci pevněji semknout a k tomuto pevnému semknutí*

⁴ Socialismus a válka (Stanovisko SDDSR k válce), V. I. Lenin: Spisy, svazek 21 (srpen 1914–prosinec 1915), strana 297–342, Praha 1957

⁵ Louisblankovština, V. I. Lenin: Spisy, svazek 24 (duben–červen 1917), strana 24–27, Praha, 1956;

<https://www.marxists.org/cestina/lenin/1917/041917h.html>

⁶ Socialismus a válka (Stanovisko SDDSR k válce), V. I. Lenin: Spisy, svazek 21 (srpen 1914–prosinec 1915), strana 297–342, Praha 1957

napomáhá boj za sebeurčení, tj. proti anexím,“ shrnul Lenin ve svém textu Výsledky diskuse o sebeurčení v roce 1916.⁷ Pro boj proti anexím je nezbytný svazek proletářů obou stran. A první krok musejí udělat pracující okupující země, ti musejí oslovit své třídní bratry a sestry na okupovaném území. Při analýze britské okupace Irska Karel Marx napsal:

*„V tomto antagonismu (mezi anglickými a irskými dělníky – pozn. red.) je skryto tajemství, proč je anglická dělnická třída bezmocná, přestože je organizovaná (...) Proto je pro Mezinárodní dělnické sdružení nejdůležitější, aby urychlilo sociální revoluci v Anglii. Jediný prostředek, jak ji urychlit, je dosáhnout nezávislosti Irska.“*⁸

Pokud argumentaci Karla Marxe použijeme na případ války v Ukrajině, bude implikovat boj proletářů v Rusku i v Ukrajině proti imperialistické válce a okupaci Ukrajiny stejně jako proti svým vlastním vládnoucím třídám, které jsou jediné zodpovědné za utrpení podřízených tříd. Pro onen boj by proletariát musel použít své nejúčinnější zbraně: stávkou, sabotáž, povstání a přivlastňování si zboží.

9.3) Sbratřování mezi proletáři v uniformách z obou front je v současných podmínkách konfliktu v Ukrajině obtížné. Putinem rozmístěné jednotky jsou složeny ze sborů, které jsou režimu nejloajálnější, rekruti hrají sekundární úlohu. Charakteristickými prvky ruské vojenské ofenzívy jsou profesionální vojáci působící v malých bojových jednotkách (800 vojáků na jeden taktický prapor), trénování pro rychlé průniky hluboko za nepřátelské linie, žoldáci ze „soukromé“ Wagnerovy skupiny, masivní nasazení vojenské techniky, která má obejít boj zblízka, bombardování ze vzduchu i z loďstva. Kreml se chce za každou cenu vyhnout tomu, aby byly jeho síly zavlečeny do dlouhé války.

Výzvy kyjevské exekutivy k mobilizaci obyvatel spoléhají na schopnosti Ukrajinců „zafixovat“ okupující jednotky skrze neustálé obtěžující ataky. Ruská ukázka síly nesměruje k trvalé okupaci Ukrajiny. Jejím cílem je expanze ruských protektorátů ve východních oblastech stejně jako „demoralizace“ nebo dokonce pád kyjevské vlády, aby se zabránilo ukrajinskému členství v NATO. Není pravděpodobné, že by dvě stě tisíc vojáků, jakkoli dobře vyzbrojených a trénovaných, roztrhalo zemi o více než 600 tisících čtverečních kilometrů a více než 42 milionech lidí, na kusy. Stručně řečeno, pro ukrajinskou vládu je jedinou možnou cestou cesta asymetrického válčení, za podmínky, že se její populace sešikuje za státem a akceptuje umírat za národ.

Ukrajinské nacistické milice, velmi bující, tuto perspektivu sdílejí a jsou odhodlané chopit se vedení operací v terénu, jako to udělaly v roce 2014 v době převratu spáchaného ruskými žoldáky v Luhansku a Doněcku. Je zřejmé, že z tohoto vlasteneckého boje, jehož stoupenci se neliší od Putina, nemůže pracující třída v Ukrajině nic získat. Na druhé straně není zcela nemožné, že se sektory vykořisťované třídy a dědicové demokratického majdanského hnutí z roku 2013 pokusí organizovat proti invazi odpor, ozbrojený nebo neozbrojený, který se rozejde jak s ukrajinským státem, tak s jeho nacistickými milicemi. Taková vyhlídka je vysoce nepravděpodobná, zůstává však jedinou, která by mohla situaci radikálně změnit, protože by zasadila úder ukrajinskému státu, významně by oslabil moskevský režim a posílila v Rusku opozici pracující třídy proti válce. Následná destabilizace Ukrajiny a Ruska by mohly vytvořit vstřícnější podmínky pro vzestup nezávislých bojů pracujících a vyslat hlasité poselství třídní politické autonomie milionům ukrajinských pracujících, kteří emigrovali do Evropy, pracujícím v Rusku a obecněji pracující třídě celého světa.

7 Výsledky diskuse o sebeurčení, V. I. Lenin: Spisy, svazek 22 (prosinec 1915–červenec 1916), strana 345–386, Praha 1957; <https://www.marxists.org/cestina/lenin/1916/071916a.html>

8 Dopis Sigfridu Meyerovi a Augustu Vogtovi (9. dubna 1870), K. Marx a B. Engels: Spisy, svazek 32, dopisy svazek 6, strana 745–750, Praha 1970

Aby toho však dosáhli, musejí se pracující chopit legálních i nelegálních zbraní. Máme-li se vrátit k Leninovi: „Sociálně demokratické strany se v žádném případě a za žádných okolností nesmějí vzdát sebemenší legální možnosti organizovat masy a propagovat socialismus, musí však skoncovat s fetišizací legality. 'Střílejte první, páni buržoové,' napsal Engels, když měl na mysli právě občanskou válku a to, že budeme muset také porušit legalitu poté, jakmile ji poruší buržoazie.

Krise ukázala, že buržoazie ji porušuje ve všech zemích, i v těch nejsvobodnějších, a že není možné vést masy k revoluci bez vytvoření ilegální organizace pro propagování, projednávání, hodnocení a přípravu revolučních prostředků boje.“⁹

Brusel, Paříž, Praha, 27. února 2022

Breviář leninismu začínajícího historika¹⁰

„Po revoluci v říjnu 1917 a následující občanské válce začali bolševici vytvářet nový stát, a nebyly mezi nimi vážné nesoulady. Stalin, který se v roce 1922 chopil funkce generálního sekretáře ústředního výboru Komunistické strany Ruska (bolševiků) a lidového komisaře pro národnosti, navrhl zemi vytvořit na principech autonomizace, republikám, příštím administrativně-územním jednotkám, se měla dát větší moc, pokud se podřídí sjednocenému státu. Lenin plán kritizoval a navrhl ústupky nacionalistům neboli „nezávislým“, jak je v oné době nazýval. Toto jsou Leninovy myšlenky ohledně v zásadě konfederální státní struktury a práva národů na sebeurčení až k bodu odtržení, které konstituovaly základ sovětského státu: od roku 1922 byly posvěceny v Deklaraci Svazu sovětských socialistických republik, poté po Leninově smrti v ústavě Svazu sovětských socialistických republik roku 1924... Bolševická politika skončila vznikem Sovětské Ukrajiny, kterou lze právem nazývat, dokonce i dnes, „Ukrajinou od Vladimíra Lenina“. To on byl jejím autorem a architektem. To je plně potvrzeno dokumenty v archivech, včetně několika Leninových instrukcí o Donbasu, který byl do Ukrajiny doslova vmáčknut... Opakuji, že v roce 1922 byl Svaz sovětských socialistických republik vytvořený z území někdejšího ruského impéria... Moderní Ukrajina byla zcela vytvořena Ruskem, přesněji bolševiky a komunistickým Ruskem. Tento proces začal po revoluci roku 1917 a Lenin a jeho soudruzi ve zbrani to provedli způsobem, který byl k Rusku samotnému velmi urážlivý – odtržením, vyrváním kusů jeho vlastních historických oblastí. Na názor milionů lidí, kteří tam žili, se nikdo samozřejmě neptal.“

⁹ Socialismus a válka (Stanovisko SDDSR k válce), V. I. Lenin: Spisy, svazek 21 (srpen 1914–prosinec 1915), strana 297–342, Praha 1957

¹⁰ Projev Vladimíra Putina z 22. února 2022 o zrodu moderní Ukrajiny; <https://theprint.in/world/modern-ukraine-entirely-created-by-russia-read-full-text-of-vladimir-putins-speech/843801/>